

УДК 159.96

Попова Галина Вікторівна

«ХПІ»

Ковальова Ірина Борисівна

Клінічний санаторій «Березівські мінеральні води», Харківська область

ПСИХОКОРЕКЦІЙНА ПРОГРАМА РОБОТИ З ЖІНКАМИ ПІСЛЯ ГІНЕКОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

Анотація: представлені результати роботи з жінками після гінекологічних операцій, що прийняли участь у пілотному проекті з психокорекційної програми. Програма проводилася в санаторних умовах, у складі курсу медико-психологічної реабілітації в три етапи і розрахована на 24 доби. Попередні дані дослідження говорять про ефективність психокорекційної програми. На етапі одужання у жінок спостерігалася позитивна динаміка за показниками активності, самопочуття, настрою, змінювалося колірне сприйняття: вони частіше вибирали «основні» кольори (зелений, оранжевий, синій).

Ключові слова: нарративна терапія, екстерналізація проблеми, рефлексія, хронотоп подій, хромотерапія, ароматерапія.

Аннотация: представлены результаты работы с женщинами после гинекологических операций, которые приняли участие в пилотном проекте психокоррекционной программы. Программа реализовывалась в санаторных условиях в три этапа, входила в состав лечебного курса медико-психологической реабилитации и рассчитана на 24 дня. Предварительные данные исследования свидетельствуют об эффективности психокоррекционной программы. На этапе выздоровления у женщин наблюдалась положительная динамика по показателям активности, самочувствия, настроения, менялось восприятие цветовой гаммы: они чаще выбирали «основные» цвета (зеленый, оранжевый, синий).

Ключевые слова: нарративная терапия, экстернализация проблемы, рефлексия, хронотоп событий, хромотерапия, ароматерапия.

Annotation: the results of the work with women after gynecological operations who participated in a pilot project of a psychocorrectional program have been presented. The program was implemented in sanatorium conditions at three stages, was part of the medical course of medical and psychological rehabilitation and is developed for 24 days. Preliminary research data shows effectiveness of the psychocorrectional program. At the stage of recovery, the women were demonstrating a positive trend in terms of activity, well-being, mood, the perception of color gamma was being changed: they chose "primary" colors (green, orange, blue) more often.

Key words: narrative therapy, problem externalization, reflection, event chronotope, chromotherapy, aromatherapy.

Актуальність психокорекційної роботи з жінками після гінекологічних операцій визначена тим, що часто операція тяжко впливає на психоемоційний стан жінки: неприйняття себе, неможливість мати дітей, почуття, що життя закінчене та інше. Саме тому жінка потребує найбільшої уваги і підтримки не тільки з боку рідних, а й психологів.

Метою нашої роботи було вивчення змін функціональних станів і психологічних особливостей жінок після гінекологічних операцій під впливом психокорекційних процедур в рамках проходження ними курсу санаторного лікування.

Дослідження проводилося з січня по квітень 2018 року в клінічному санаторії «Березівські мінеральні води» с 27 жінками, які перенесли гінекологічні операції.

Вік жінок від 25 і старше 50 років. У клінічному санаторії медико-психологічна реабілітація розрахована на 24 доби, протягом яких жінкам пропонувалося пройти крім стандартного санаторного лікування психокорекційну програму, що проходила в три етапи. Програма спрямована на активізацію особистісних ресурсів жінок і використання ресурсу психокорекційних груп.

На першому етапі з ними проводилася первинна психодіагностика, досліджувалися психологічні проблеми, які могли бути джерелом психосоматики, вироблявся план співпраці клієнта з психологом.

На другому етапі жінка проходила психокоректувальну програму, отримувала комплексний вплив у вигляді індивідуальної і групової роботи. Ключовим впливом були групові заняття з психологом. Ці заняття проходили на основі ідей нарративної терапії про екстерналізацію проблеми, рефлексивного осмислення хронотопу подій життя, що передували захворюванню і операції; затвердження безперервності хронотопу подій минулого, сьогодення і майбутнього, пошуку ресурсу для подолання проблем [2]. Паралельно жінки відвідували сеанси хромотерапії і ароматерапії, в ході яких пропонувалися активні візуалізації одужання, наповнення ресурсами.

Таким чином, на першому і третьому етапі роботи психолог пропонував жінкам пройти скринінг діагностики. Для діагностики функціонального стану застосовувалася методика САН (самопочуття, активність, настрої) [1]. Результати діагностики самопочуття, активності, настрою до і після проходження жінками різних вікових груп психокорекційного впливу можуть свідчити про те, що за період перебування в клінічному санаторії у жінок спостерігалася позитивна динаміка за показниками активності, самопочуття, настрою.

У дослідженні застосовувалася проєктивна методика ДЧ «Дерево з чоловічками». Автор тесту – британський психолог Піп Вілсон (PipWilson) [3]. При аналізі даних використовувалася інтерпретація сполучень позицій вибору випробуваними в 3 вікових групах (25-36, 40-51, більше 51 року), що свідчить про їх «соціальне самопочуття». Дані діагностики по ДЧ показують, що після проходження курсу медико-психологічної реабілітації жінки більш оптимістично дивляться в майбутнє, більше відчувають турботу і увагу оточуючих. Вибір позицій за тестом ДЧ до і після психокорекційного впливу у жінок різних вікових груп свідчить про наступну динаміку: від депресивно-тривожних станів (вибір позицій 5,14,13,21) до впевненості і розуміння, підтримки оточенням (вибір позицій 4,10,15, 17). У більшості жінок приходить розуміння того, що вона не одна і з проблемою можна впоратися, використовуючи різні ресурси.

Психодіагностика підкріплювалася даними сеансів хромотерапії. Встановлено, що на третьому етапі реабілітаційного періоду у жінок з гінекологічними проблемами змінювалося колірне сприйняття: вони частіше вибирали «основні» кольори (зелений, оранжевий, синій).

Висновки:

Попередні пілотні дослідження свідчать про ефективність психокорекційної програми в складі курсу медико-психологічної реабілітації для жінок після гінекологічної операції. У подальших дослідженнях передбачається порівняти дані жінок після гінекологічних операцій, які отримали і не отримали психокорекційний вплив в комплексі санаторного лікування.

Література:

1. Райгородский Д.Я. Практическая диагностика / Д.Я.Райгородский// – Самара: Из-во «БАХРАХ-М», – 2002 г. – 672с.

2. Кутузова Д. Введение в нарративную практику/Д. Кутузова// Практический психолог. – 2011 г. – №2. – С. 23–41.

3. Ваш психолог. Работа психолога в школе. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.vashpsixolog.ru/psychodiagnostic-school-psychologist/>